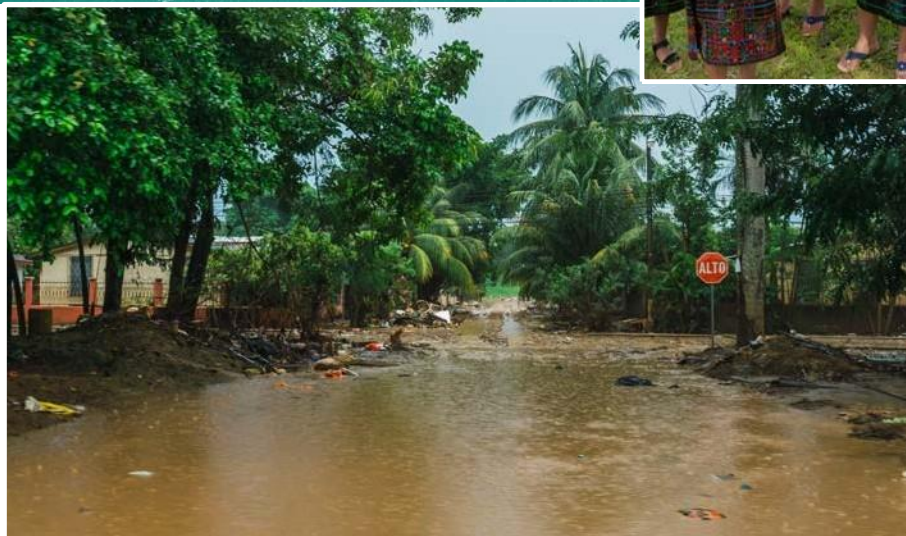

Медиен пакет за журналисти

Климатичната криза в Централна Америка

Материалите в настоящия пакет ще са полезни за журналисти, които подготвят репортажи за Централна Америка и климатичната криза в региона. Целта е да ви предоставим основна информация, както и различни гледни точки относно справедливостта в областта на климата в Централна Америка. Моля, разгледайте линковете и се свържете с CIR, ако имате въпроси или се нуждаете от допълнителна информация:

Christliche Initiative Romero e. V.
Schillerstraße 44a
48155 Münster
cir@ci-romero.de
www.ci-romero.de

facebook.com/ci.romero

instagram.com/romeroinitiative

twitter.com/CI_Romero

СЪДЪРЖАНИЕ

Паневропейският проект „Game On - Don't let climate change end the game“	2
Romero Initiative (CIR) и дейността на организацията за справедливост в областта на климата	3
Справедливост в областта на климата - дейности в рамките на проекта	3
Партньорски организации на CIR	4
Справедливост в областта на климата и екстремни метеорологични явления	5
Отговорност и последствия	5
Какво означава справедливост в областта на климата?	6
Екстремни метеорологични явления в Централна Америка	7
Климатичната криза в Сухия коридор	9
Приспособяване към промените в климата	9
Искания на Romero Initiative (CIR)	10
Гласовете по темата с климатичната криза	11
Гласовете от Централна Америка	11
Гласовете на младите посланици на проекта „Game On“	14

Game On - Don't let climate change end the game

Проектът „Game On! Don't let climate change end the game“ е инициатива на консорциум от 10 партньора от 8 държави в Централна и Източна Европа. Целта е младите хора по света да се активизират и да се реагира на екзистенциалната заплаха, която климатичните промени представляват за бъдещето на човечеството. Проектът се реализира благодарение на съфинансирането по механизма за образование и повишаване на осведомеността по въпросите на развитието (DEAR).

Партньорите по проекта са твърдо убедени, че със своята мотивация и силна воля младите поколения могат да дадат тласък на неотложната системна промяна, която е необходима за преодоляване на рисковете, произтичащи от изменението на климата. Така чрез проекта се цели канализирането на тази енергия на регионално и глобално равнище посредством игрови подход, като първоначално се обърне внимание на три основни области: опазване на биологичното разнообразие, приспособяване и смекчаване и социална справедливост в областта на климата.

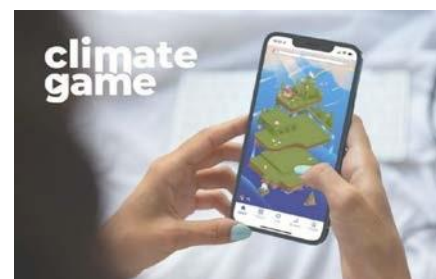
За да се осъществи тази цел, проектът ангажира над 400 младежи от България, Чешката република, Германия, Унгария, Латвия, Литва, Румъния и Словакия и им предостави възможност да придобият умения и да се превърнат в млади посланици на климата. Основните дейности с фокус върху изграждане на умения са изследователски мисии, работилници, лагери сред природата и обучителни семинари по темите на проекта. Всичко това върви ръка за ръка с желанието на участниците да оставят положителна следа.

Наред с това в рамките на проекта разработихме разнообразни продукти, които да повишат осведомеността сред обществото, а младите посланици на климата имат възможността да ги използват, за да подпомогнат дейността си. Консорциумът разработи следното:

- **ClimateQuest- геокешинг**, вж.: climategame.eu/climatequest/home (англ.)
- **Настолна игра: Terra Futura**, вж.: climategame.eu/terra-futura (англ.)
- **ClimateGame- мобилно приложение**, вж.: climategame.eu/mobileapp (англ.)
- **Стендъп комедийни представления и импровизационен театър**, вж.: climategame.eu/activities/improvisation-theatre (англ.)
- **Платформа за онлайн обучения Climate Compact**, вж.: climategame.eu/elearning-platform (англ.)
- **EduQuest- образователни материали**, вж.: climategame.eu/activities/climateeducation (англ.)
- **Ръководство за природосъобразни фестивали**, вж.: climategame.eu/greener-festival/en (англ.)
- както и **музейни експозиции**, вж.: climategame.eu/activities/museum-exhibition (англ.)

Всички наши дейности имат една цел: да помогнем за повишаването на осведомеността относно проблемите и решенията, свързани с климатичните промени, както и да насърчим хората в широк мащаб да изискват промените, от които се нуждаем.

Уеб страница: climategame.eu

Romero Initiative (CIR) и дейността на организацията за климатична справедливост

Romero Initiative (CIR) е организация, работеща за правата на човека със седалище в Мюнстер. Виждането на CIR е за един справедлив свят, основан на солидарност, където всеки може да има добър живот. Организацията подкрепя независимата работа на партньорите си - граждански движения и организации в Никарагуа, Ел Салвадор, Хондурас и Гватемала, провежда кампании и развива образователна дейност в Германия, като по този начин изгражда връзки между Централна Америка и Европа. В рамките на паневропейския проект „Game On! Don't let climate change end the game“ фокусът на CIR пада върху справедливостта в областта на климата.

Работата на CIR върху справедливостта в областта на климата се изразява в осигуряване на подкрепа за партньорските организации от Централна Америка при прилагането на мерки за опазване на климата и приспособяване към климатичните промени, както и да провежда кампании за повече солидарност с онези групи от населението, които са най-тежко засегнати от промените. Усилията и разходите за смекчаване на последиците и за приспособяване, както и за загуби и щети, трябва да бъдат разпределени честно и по социално справедлив начин въз основа на принципа „замърсителят плаща“.

Лиза Киртц, съветник на CIR по справедливостта в областта на климата и ръководител на немската част от проекта „Game On“:

Лиза Киртц винаги е искала да допринесе за изграждането на един по-справедлив свят и затова е изучавала езици и география. Тя е магистър по международно селскостопанско развитие и е работила пет години като консултант и обучаващ с основен фокус върху проблемите с приспособяването към климатичните промени в международен контекст. Лиза е свидетел как последиците от климатичната криза непрекъснато разширяват обхвата си, което е в ярък контраст с напредъка по политиките за климата. По тази причина е решила да насочи работата си към климатичната справедливост. В качеството си на съветник и ръководител на немската част от проекта „Game On“ Лиза повишава осведомеността сред младите европейци и лицата, вземащи решения.

Справедливост в областта на климата - дейности в рамките на проекта „Game On“

Кампаниите, които CIR провежда включват пътувания до Централна Америка, както и организиране на гостувания на активисти от Централна Америка в Европа.

- **По време на лагер, проведен през лятото на 2022 година**, 40 млади активисти от Европа и Централна Америка научиха повече за последиците от климатичната криза в Гватемала и работиха заедно върху начините, по които може да се постигне справедливост в областта на климата. Разнообразните екскурзии, проведени с някои от дългогодишните партньори на CIR, бяха с фокус върху теми като влиянието на климатичните промени върху селското стопанство, плантациите на палмови дървета и тяхното въздействие върху околната среда, миннодобивната дейност, управлението на водите, приспособеното селско стопанство, но също включваха и упражнения за анализ на паметта (memory work) по темата за икономическата независимост на жените (вж. ci-romero.de/bericht-climate-camp-guatemala (немски)).
- **През есента на 2022 година**, докато в Египет се провеждаше международната конференция COP27, лектори от партньорските държави на CIR от Централна Америка пътуваха из Европа, за да дадат гласност на проблемите (вж. ci-romero.de/cop27-klimaforderungen-mittel-amerika (немски)). Тази разнообразна група обедини в себе си голям спектър от експертни умения по въпроси, свързани с климата от различни гледни точки, включително еко протестите на общностите, достъпа до земя и вода и преговори за политики. Освен това лекторите се срещнаха с политици, за да ги осведомят относно измеренията на климатичната криза в Централна Америка.

ЛИЗА КИРТЦ, CIR

за справедливостта в областта на климата в Централна Америка:

„За да има справедливост в областта на климата, трябва да има мнозинство - в Германия и в ЕС, в Централна Америка и по целия свят.“

„Видях с очите си как хората в Централна Америка се борят за плодородна земя, за реколта и за живота си: за по-добро бъдеще въпреки климатичната криза! Те обаче не могат да се справят сами, а и не трябва. Това няма да е нито възможно, нито справедливо. Ето защо ще се борим заедно с тях, като ясно заявим: развитите държави в света трябва да спазват обещанията си - от финансова гледна точка и като намалят емисиите!“

Вижте видеото и какво можете да предприемете: climate-game.eu/petition (англ.)

Вижте статиите на участниците в блога (само на англ.):

climategame.eu/news-article/in-guatemala-a-farmer-s-dream-for-food-put-at-risk-due-to-the-climate-crisis

climategame.eu/news-article/water-as-a-source-of-life-and-a-scarce-resource-in-guatemala-high-mountains

climategame.eu/news-article/climate-camp-in-guatemala

- През юли 2023 година журналисти от държавите участници в проекта „Game On“ в Европа събраха данни за климатичната криза по време на обиколка в Хондурас, а представител от България бе Рада Бонева.

Партньорски организации на CIR

Сред партньорите на CIR има няколко организации, които се занимават с темата за климатичната справедливост и ангажират специалисти в тази сфера. Даваме две организации като пример:

CDH

CDH Centro de Desarrollo Humano (англ.: Centre of Human Development - Център за човешко развитие) е гражданска организация с фокус върху насърчаването на човешките права във връзка с алтернативното, цялостно и устойчиво човешко развитие. CDH е основана през 1985 година с цел предоставяне на стратегическа подкрепа за участието на гражданското общество в Централна Америка, и действа като частна организация за развитие. Те съдействат за процесите на социално, политическо, икономическо, екологично и културно овластяване на активисти на местно и национално равнище със специален фокус върху младежите, жените и коренното население и с перспектива към постигане на социална мобилност. CDH е дългогодишен партньор на Romero Initiative по проекти, свързани с политическо участие, прилагане на човешките права и устойчивостта на местно равнище, включително смекчаване на последиците от климатичните промени и приспособяването към тях. Техните три основни цели са: (1) осигуряване на подкрепа и допринасяне за укрепването, консолидирането на единството и самоуправлението на целевите групи и техните организации, (2) насърчаване на процесите на участие и други действия на бенефициентите с цел постигане на защита на техните индивидуални и социални права, (3) постигане на икономическо, социално, политическо и културно благоденствие на целевите групи. От 2004 година насам CDH развива дейност на глобално равнище, разширява и развива програмите си с фокус върху местната устойчивост, политическото управление и човешките права. Оттогава темата за справедливостта в областта на климата се е превърнала в стратегическа ос и на нея се отделя приоритетно внимание. Организацията работи в сътрудничество с организираното гражданско общество (земеделци и синдикати) и основно с младежи, жени и местни жители.

UNES

Климатичните промени в Ел Салвадор още повече влошават отрицателния ефект на процеси като разширяващото се ползване на монокултури, което води до загуба на плодородна почва, ограничен достъп до вода и намаляване на биологичното разнообразие. Това има и пряко влияние върху сигурността на храните и продоволствения суверенитет на малки семейни стопанства. Съгласно оценка на Международния център по селско стопанство в тропиците заради промените в климата загубата на реколта от царевича в Ел Салвадор ще достигне до 34%, ако не се предприемат мерки за приспособяване. Партньорската организация на CIR UNES предоставя подкрепа на семейства за създаването на овощни и зеленчукови градини с цел увеличаване на продоволствената сигурност със здравословни храни, които не са третирани с пестициди. Усилията за повторно залесяване с местни видове дървета целят възстановяването на екосистемите и с това се допринася за смекчаването на промените в климата. Чрез информационни кампании, UNES също повишава осведомеността относно влиянието на климатичните промени.

Photos: CIR

Справедливост в областта на климата и екстремните метеорологични явления

Отговорност и последствия

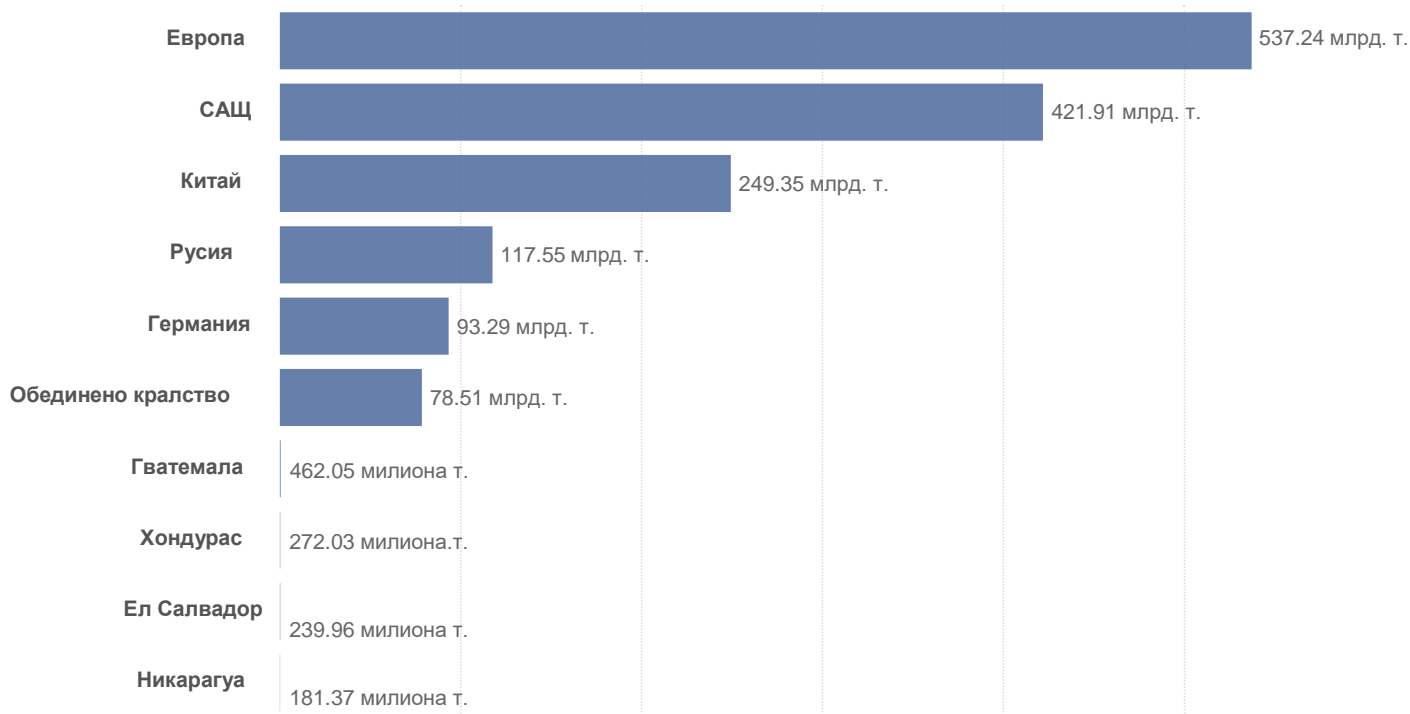
Тропически бури като Ета и Йота, наводнения, причинени от проливни дъждове, или периоди на екстремни суши: Централна Америка е особено тежко засегната от последствията от климатичните промени. Същевременно обаче делът на държавите в Централна Америка, които допринасят за тях, е нисък.

1.74 трилиона тона – това е количеството CO₂, което е било отделено в атмосферата между 1750 и 2021 година. Германия например е на четвърто място сред държавите с най-голямо количество емисии - около 93.29 трилиона тона (Фиг. 1). В исторически план Европа е отговорна за повече от 30% от вредните емисии. Количеството на емисиите от държавите от глобалния Юг, от друга страна, винаги е било и продължава да бъде малко. Ако емисиите на отделните държави се отнесат към броя жители, тогава ще се видят ясно разликите в световен план (Фиг. 2): Държавите от глобалния Север отделят значително по-голямо количество CO₂. Емисиите на CO₂ на Хондурас например възлизат на 1.1 тона CO₂ на глава от населението, докато през 2021 Германия е отделила средно над 8.1 тона CO₂ на глава от населението. Въпреки че отговорността на глобалния Север за извънредното положение по отношение на климата е очевидна, подкрепата за Централна Америка за справяне с последствията от тази криза е недостатъчна.

Фиг. 1:

Общо количество емисии на CO₂, 2021 г.

Кумулативните емисии представляват текущото количество на емисиите на CO₂ от изкопаеми горива и промишлена дейност от 1750 г. насам. Промяната в земеползването не е включена.

Източник: Our World in Data based on the Global Carbon Project

OurWorldInData.org/co2-and-greenhouse-gas-emissions • CC BY

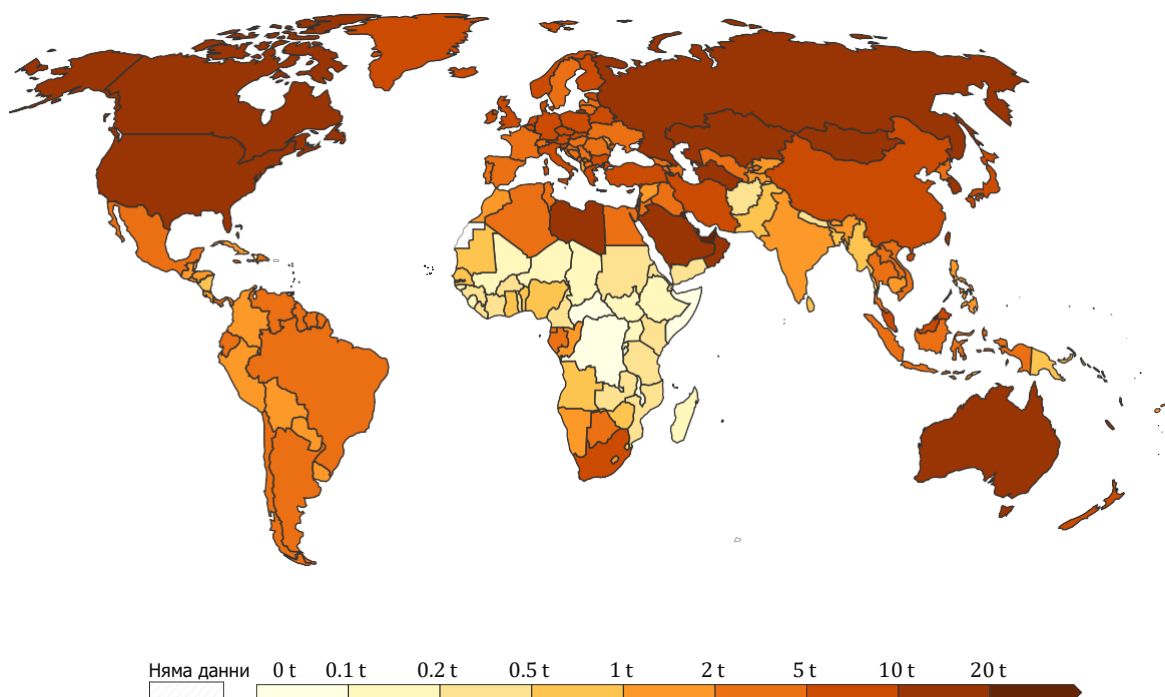
1. Емисии от фосили: С емисиите от фосили се измерва количеството въглероден двуокис (CO₂), което се отделя при горенето на изкопаеми горива и от промишлени процеси като производство на цимент и стомана. Емисиите на CO₂ от фосили включват емисии от въглища, петрол, газ, горене, производство на цимент, стомана и други промишлени процеси. Емисиите от фосили не включват промяна в земеползването, обезлесяване, почви или растителност.

Забележка: В зависимост от източника може да откриете различни цифри за емисиите на глава от населението. Сравнете например данните за Германия през 2022 г. тук: <https://www.bmu.de/media/kohlenstoffdioxid-fussabdruck-pro-kopf-in-deutschland>

Фиг. 2:

CO₂ на глава от населението, емисии, 2021 г.

Емисии на въглероден диоксид (CO₂) от изкопаеми горива и промишлеността. Промяната в земеползването не е включена.

Източник: Our World in Data based on the Global Carbon Project (2023)

OurWorldInData.org/co2-and-greenhouse-gas-emissions • CC BY

1. Емисии от фосили: С емисиите от фосили се измерва количеството въглероден двуокис (CO₂), което се отделя при горенето на изкопаеми горива и от промишлени процеси като производство на цимент и стомана. Емисиите на CO₂ от фосили включват емисии от въглища, петрол, газ, горене, производство на цимент, стомана и други промишлени процеси. Емисиите от фосили не включват промяна в земеползването, обезлесяване, почви или растителност.

Какво означава справедливост в областта на климата?

Глобалният Север в значителна степен е отговорен за климатичната криза, но последствията от нея се усещат и в държавите от глобалния Юг. Отделните държави и региони по света, както и различни групи от населението в рамките на обществата, са засегнати в различна степен от промените в климата. Малките стопанства в Централна Америка например са изложени на екстремни метеорологични явления в резултат на климатичните промени - суши, бури и проливни дъждове. Последствия от това са загубата на реколта и продоволствената несигурност. Земеделците с малки стопанства следователно са изложени на риск в по-голяма степен, отколкото хората, които се занимават с други икономически дейности. Освен това, възможностите за приспособяване варират, а условието е човек да има достъп до доходи, имот (земя), работа, мобилност, технологии, кредит и политическите процеси на вземане на решения. Всеки, който имат такъв, може да се защити по-добре срещу последствията от климатичните промени. Тези условия често зависят от (създадени) категории, които подреждат обществата ни в йерархична

система, като например пол, социално-икономическо положение, раса, възраст и заболявания. По тази причина извънредното положение по отношение на климата засилва съществуващите социални неравенства. Особено засегнати са коренните жители, земеделците с малки стопанства, жените, децата, възрастните и болните. Чрез понятието справедливост в областта на климата се цели едно равноправно разпределение на бремето и възможностите, които възникват в резултат от промените в климата (BMZ)². Това е основно искане на движението за климата и то има различни измерения. Фактът, че в исторически план глобалният Север е отговорен за огромна част от емисиите, дава основание за налагане на възстановително правосъдие: последствията от климатичната криза трябва да бъдат компенсирани по справедлив начин. Тук обаче става въпрос и за това дали отговорността за намаляването на емисиите е разпределена справедливо (разпределителна справедливост) и как хората, които са най-засегнати от климатичната криза, могат да участват във вземането на решенията относно политиката за климата (процедурна справедливост).

- bpb.de/themen/klimawandel/dossier-klimawandel/515255/klimagerechtigkeit
- bmz.de/de/service/lexikon/klimagerechtigkeit-125076
- bpb.de/themen/klimawandel/dossier-klimawandel/515255/klimagerechtigkeit

Екстремни метеорологични явления в Централна Америка

От брошури на CIR's (немски) [ci-romero.de/produkt/wo-soll-die-reise-hingehen](https://www.ci-romero.de/produkt/wo-soll-die-reise-hingehen)

По-висока честота, по-кратки периоди: През ноември 2020 г. тропическите бури Ета и Йота върхлетяха в рамките на две седмици една от друга.

8,3 милиона души в Хондурас и Никарагуа бяха засегнати: загубиха домовете си, реколтата си и бяха откъснати от света заради наводнения.

Честотата на тези екстремни метеорологични явления в Централна Америка се е увеличила от средно едно на всеки десет години до повече от десет явления на година.

През 2020 г. имаше 30 тропически бури в Атлантика - най-големият брой, записан някога. 12 от тези бури върхлетяха Централна Америка.

Вероятността тропическа буря в Централна Америка да прерасне в опасен ураган се е увеличавала с 8% на десетилетие от 1980 г. насам

Снимка: ERIC – Radio

**НОРМА ФЛОРЕС,
ПОСТРАДАЛА ОТ
ТРОПИЧЕСКИТЕ
БУРИ В ХОНДУРАС:**

„Мечтая си да мога да построя наново малката си къща. За това най-много се моля на Бог. На мястото, което живея в момента, няма баня, няма под - няма нищо.“

Снимка: Henry/stock.adobe.com

**РОЗИБЕЛ БЛАНДОН,
ПОСТРАДАЛА ОТ
ТРОПИЧЕСКИТЕ
БУРИ В ХОНДУРАС:**

„Живеем в постоянна тревога. Особено когато започне да вали. Понякога не можем да спим, защото се притесняваме, че всеки момент може да дойде наводнение или буря.“

Години наред екстремните метеорологични явления като наводнения, дълги периоди на суша и торнадо в Централна Америка увеличават честотата и интензитета си в резултат на климатичните промени. През ноември 2020 г. беше отчетен рекорден брой тропически бури в Атлантическия океан. Ураганът от категория 4, Ета, и ураганът Йота, който е от най-високата категория - 5, връхлетяха крайбрежието на Никарагуа с ветрове, достигащи до 230 км/ч, и преминаха през държавите от Централна Америка, като най-засегнати бяха Никарагуа, Хондурас, Гватемала и Ел Салвадор. Огромните по мащаб наводнения и свлачища доведоха до загуба на реколта. 189 души загубиха живота си, а над 400,000 бяха евакуирани в заслони за временно настаняване, 225 000 души останаха без достъп до хуманитарна помощ в продължение на седмици. Само щетите в Никарагуа бяха оценени на 738 милиона щатски долара (USD) (6.2% от БВП), а съгласно оценка на ООН са необходими още 50.9 милиона щатски долара под формата на международна хуманитарна помощ, като по-малко от половината бе предоставена до 5 април 2021 г. Презастрахователното дружество Munich Re със седалище в Мюнхен оцени икономическите щети, настъпили в резултат на урагана Ета, на около 5 млрд. евро. Тези актуални примери са свидетелство за това колко тежко засегнати са държавите от Централна Америка от екстремни метеорологични явления. Дълго време различни активисти са подчертавали това в анализите и оценките си. В рамките на Световният индекс за рисковете, свързани с климата от 2019 г., Germanwatch, проучи в каква степен различни държави са били засегнати от екстремни метеорологични явления между 1998 и 2017 г. Хондурас е на второ място в класацията, а Никарагуа на шесто. В тези държави често липсват структурите и ресурсите за прилагане на защитни мерки, както и възможността за бързо реагиране в случай на бедствие и последващото управление на щетите от тези природни явления. Съгласно индекса за управление на риска (INFORM) Гватемала и Хондурас, заедно с Хаити, са част от групата държави в региона на Централна Америка и Карибския басейн, които са с много висока степен на риск от бедствия и хуманитарни кризи. Подобно становище може да се открие и в анализа на световните показатели за рисковете от климата: на държавите от Централна Америка е даден много висок риск от бедствие заради това, че са изложени на екстремни метеорологични явления, както и заради уязвимостта на населението им.

От [ci-romero.de/produkt/hintergrundpapier-klimawandel](https://www.ci-romero.de/produkt/hintergrundpapier-klimawandel) (немски)

Ноември 2020 г. – тежко засегнати от ураганите Ета и Йота: Гватемала, Хондурас, Ел Салвадор и Никарагуа

- 189 души загубиха живота си
- 400 000 души търсеха спасение в заслони и лагери за временно настаняване
- 225 000 души останаха без достъп до хуманитарна помощ в продължение на седмици
- Тежка **загуба на реколта** заради огромните по мащабнаводнения и свлачища
- 738 млн. щатски долара** (6.2 % от БВП) - стойността на щетите само в Никарагуа
- Необходими са още **50.9 милиона щатски долара** под формата на хуманитарна помощ от ООН
- 5 млрд. евро** - оценката на презастрахователното дружество Munich Re за икономическите щети, причинени само от урагана Ета

Климатичната криза в Сухия коридор

Тежките последици от тези екстремни метеорологични явления се усещат особено остро сред онези групи от населението, които са с по-нисък икономически статус. Населението в Сухия коридор може да се определи като „уязвимо“ по отношение на средствата си за издръжка. 62% от семействата в селскостопанските райони на Сухия коридор разчитат на отглеждането на царевица и боб като източник на доходи. 80% от домакинствата, които разчитат на производството на основни храни, се намират под линията на бедност, а 30% от тях живеят в крайна бедност. Това ги прави още по-уязвими от зачестяващите сухи периоди, бури и проливни дъждове. Тези явления често водят до тежки загуби на реколти за малките земеделци в региона. Сушавите години могат да се компенсират със съхраняването на запаси от храна и други стратегии. Ако обаче земеделците се сблъскат със загуба на реколта две или три поредни години, това може да доведе до огромна продоволствена криза. Такъв беше случаят в периода 2014 - 2016 г., когато само в Гватемала и Хондурас 2.8 милиона души разчитаха на хуманитарна помощ.

Затоплянето на климата има пряк и незабавен ефект върху други видове средства за препитание на хората от Сухия коридор и особено върху семействата с малки земеделски стопанства. Много от тях нямат ресурсите, за да се приспособят към промените в климата или да смекчат щетите и загубите. Това предполага, че в бъдеще броят на хората, които ще бъдат засегнати, ще нараства.

Последствията от климатичните промени влияят и върху други проблеми в Централна Америка: високата безработица, насилието, борбата за земя и други природни ресурси, както и замърсяването на околната среда и унищожението на почвите (заради превръщането на гори в земеделски земи, засаждането на монокултури, миннодобивна дейност и др.). Освен това корупцията и липсата на правосъдие, особено в държавите от северния триъгълник на Централна Америка, водят до голям брой мигранти. В резултат на това 22.1% от цялото население на Ел Салвадор са емигрирали (Хондурас: 8.9%, Гватемала: 5,8%). Миграцията от Централна Америка на север се е увеличила значително след 2013 г. Проучвания доказват, че климатичните промени и продоволствената несигурност са се превърнали във все по-значим фактор за миграцията през последните години.

Приспособяване към промените в климата

В Централна Америка има впечатляващи инициативи за приспособяване към промените в климата. Ето някои примери:

✓ Системи за ранно известяване за наводнения в Хондурас и Ел Салвадор: Системите за ранно известяване помагат за навременната евакуация на хора и спасяват животни. семена:

✓ Обществени банки за подобряване на достъпа на семейства с малки стопанства до висококачествени семена и с цел намаляване на загубата на реколти.

✓ Благодарение на фамилените градини се спомага за гарантирането на продоволствената сигурност: в Ел Салвадор UNES помага на хората да гарантират продоволствената си сигурност, като направят хранителни и зеленчукови градини.

От ci-romero.de/produkt/hintergrundpapier-klimawandel (немски)

От ci-romero.de/produkt/hintergrundpapier-klimawandel (немски)

✓ Мрежа от общности, следящи за климата в Централна Америка: Постоянното следене на климата помага на семействата с малки стопанства да се приспособят към последствията от климатичните промени.

Искания на Romero Initiative (CIR)

Вж. ci-romero.de/produkt/hintergrundpapier-klimawandel
(немски, тук: актуализиран)

1. Трябва да се придържаме към целите за климата

С цел финансиране на мерки за приспособяване и намаляване на емисиите на парникови газове (смекчаващи мерки) в глобалния Юг по време на Срещата в Копенхаген през 2009 г., развитите държави се съгласиха да осигурят 100 млрд. евро под формата на облекчение на страните от този регион, като тази сума да се изплаща годишно и това да започне от 2020 г., но досега това обещание не е спазено!

Ето защо е необходимо ЕС да предостави обещаната финансова подкрепа. Бенефициентите трябва да са държавите, които са особено уязвими спрямо влиянието на климатичните промени.

2. Финансова помощ за климата, не заем

Голяма част от средствата са били дадени на държавите бенефициенти под формата на заеми, което означава, че те трябва да бъдат върнати. В резултат на това държавите от глобалния Юг попадат още по-здравео в клопката на дълговете.

Това трябва да се промени: Финансовата помощ за държавите от глобалния Юг не трябва повече да бъде давана под формата на заеми.

3. Повече помощ за мерки за приспособяване в глобалния Юг

Съгласно Парижкото споразумение лицата, вземащи решения в ЕС трябва да предоставят 50% от помощта за приспособяване към промените в климата, като по този начин ще позволят на повече хора в глобалния Юг да се адаптират към затоплянето на климата.

4. Призоваването на Централна Америка като особено уязвим регион

Усилията за смекчаване на последиците от климатичните промени трябва да се насочат приоритетно към държави, които международната общност смята за особено уязвими спрямо промените в климата. Въпреки ужасяващите последствия от климатичните промени и високата степен на уязвимост на Централна Америка, регионът все още не е признат за член на уязвимите региони - това трябва да се промени!

5. Помощта за справяне с климатичните промени трябва да компенсира щетите и загубите по ефективен начин

Дълго време представителите на глобалния Юг са настоявали за компенсация за щетите и загубите в резултат на промените в климата. Техните молби са били посрещани с грубо мълчание. След последната среща на върха по темата за климата, развитите държави най-после решиха да създадат фонд за щети и загуби. Този фонд трябва да бъде финансиран от държавите-членки на ЕС и трябва да е в полза на онези, които понесат тежки загуби или щети заради климатичните промени.

Гласовете на Централна Америка

ХЕРОНИМО КАРАНЗА ЗЕПЕДА (60 г.), ХОНДУРАС

Координатор на Териториалната дирекция в Йезуитския изследователски център „Ерик“ в Ел Прогресо, Хондурас, който получава подкрепа от CIR и латиноамериканската организация за подпомагане Adveniat, година след връхлитането на Ета и Йота.

„Тротоарите, надстройките на мостовете, къщите - всичко все още е в руини. Хората се връщат в домовете си, разчистват, но мислят и как да подновят инфраструктурата, как да отворят отново бизнесите си за работа. Това често става с техни собствени средства, тъй като държавата не предоставя финансиране.“

Това е срамът и понякога можем да окажем подкрепа благодарение единствено на приятелски организации - като Adveniat или CIR. С тяхна помощ осигурихме възможност на над 1500 земеделци да се върнат в стопанствата си. Но това е само козметична мярка. Долината е неизменна част от производството на храна.

Земеделците отново развиват дейност в земите си, които бяха наводнени, но почвата все още не се е възстановила. Добивът е по-нисък. Няма достатъчно строителни материали за поправка и повторно строителство...»

От blickpunkt-latein-amerika.de/artikel/honduras-die-landwirtschaft-dem-klimawandel-anpassen (немски)

вж. ci-romero.de/ergebnisse-der-cop-27 (немски)

ЛУИС ГОНЗАЛЕЗ, UNES ЕЛ САЛВАДОР

за кризата с климата и резултатите от COP27:

„От историческа гледна точка държавите от глобалния Север, като Съединените щати, Обединеното кралство и държавите от ЕС, са отговорни в най-голяма степен за вредните емисии. Векове наред са се облагодетелствали от колонизацията на коренни жители и непрекъснатата експлоатация на общностите и нациите в глобалния Юг и по целия свят. Сега отказват да дадат своя принос за изкореняването на кризата т.е. да изплатят помощи и репарации за щетите и загубите, които са причинили.“

„Без съмнение създаването на фондове и структури към тях е стъпка в правилната посока! Все още обаче ни липсват важни решения относно финансирането и кой може да има достъп до фонда. Това все още не е уточнено.“

По време на посещение в Люцерат (селце в Западна Германия, в което са се добивали лигнитни въглища, превърнало се в символ на немското движение за климата и ограничаване на покачването на температурата до 1.5 градуса по Целзий. Намира се до отворената мина Гарцвайлер). В началото на 2023, Луис Гонзалез беше шокиран от степента на унищожение на ландшафта:

„Когато видя подобни гледки, се сецам за Латинска Америка, не за Европа.“

Луис Гонзалез и Марлен Кореа (вж. следващата страница) по време на посещението им в Люцерат в края на 2022 г.

МАРЛЕН КОРЕА, ХОНДУРАС

Координатор
„Околна среда“ на общността от коренни жители
ленка в Хондурас, за кризата с климата:

„Климатичните промени се проявяват най-много в природните явления, защото те са резултат и следствие от промените в климата: суши, наводнения, урагани, глобално затопляне - това са само няколко примера. Освен това заради последствията от климатичните промени повече хора са принудени да мигрират.“

„Ние сме тези, които най-добре можем да се погрижим за природата, но сме и тези, които най-силно усещат влиянието на климатичните промени. Развитите държави незабавно трябва да поемат отговорност за щетите и загубите, които най-засегнатите страни понасят заради промените в климата. Международните политики и решения трябва да бъдат приложени без отлагане, а зеленото финансиране трябва да достигне до хората, които се нуждаят от него. Ако не го направим сега, кой ще го направи? И кога ще го направи?“

Следните три цитата са от видеоклипа „Справедливост в областта на климата за Гватемала!“:

На испански с немски субтитри: youtube.com/watch?v=PvV1Cjz0tdE&t=108s

На испански с английски субтитри: youtube.com/watch?v=c0j7RK4nXsw&t=20s

ГУИДО КАЛДЕРОН, ГВАТЕМАЛА

От партньорската организация на
CIR's ASEDE

„Спешно искаме ЕС да подпомогне повторното залесяване и да забрани изсичането на гори, което се разраства в нашите общности. Ако няма контрол, никой не следи какво се случва.“

„В много общности преди имаше две реколти от царевица и една реколта от боб на година. В момента понякога нямат дори една реколта от царевица, а понякога добиват много малко боб.“

ПЕДРО ХУАРЕЗ МАРИН, ГВАТЕМАЛА

Земеделец

КАТАРИНА МЕНДЕЗ ПЕРЕЗ, ГВАТЕМАЛА

Лидер на младежка група от коренното население

„Използваме климатична станция, за да документираме промените в температурата.“

ФРАНСИСКО КАРЕНЬО, ЕЛ САЛВАДОР

Защитник на човешките права и активист за климата

За Франсиско Кареньо особено важно е правото на достъп до вода. В интервю за CIR 30-годишният активист разказва защо достъпът до питейна вода за всички в Ел Салвадор в момента е в риск, каква е връзката с климатичната криза, как провежда кампании за подобрене и какви пречки трябва да преодолее. Тук са поместени най-важните цитати:

Цялото интервю можете да намерите тук (немски): ci-romero.de/recht-auf-wasser-el-salvador

“

„В Ел Салвадор питейната вода не достига. Това основно се дължи на обезлесяването и замърсяването на езерата, реките и подпочвените води в хидрографските басейни. Климатичните промени изострят този проблем, особено през периодите на суша, и така недостигът на вода се увеличава както за хората, така и за екосистемите.

По течението на реките, покрай езерата и в мангровите гори често се добиват суровини. Посевите се засяват в монокултурни блокове а повърхностните и подпочвените води се използват неразумно за напояване. Почвата е изтощена, а повърхностните води често са замърсени със селскостопански химикали. Такъв е най-вече случаят при отглеждането на захарна тръстика. Освен това държавата има лошо управление на водите.“

“

„Трябва да отчетем и риска от репресии на национално равнище. В момента се намираме в извънредно положение и затова трябва да предприемем допълнителни мерки за сигурност. За да можем например да провеждаме мирни протести. Трябва да внимаваме и какво публикуваме в социалните медии.“

“

„Губим цели реколти - огромна част от населението се занимава със селскостопанска дейност. Това води до по-малък продоволствен суверенитет. Екстремните метеорологични явления стават все по-чести с всеки следващ сезон. Един проблем, който става все по-голям всяка година в моята общност, е липсата на достъп до вода през летния сезон, защото водоизточниците пресъхват.“

“

„От 2012 г. насам участвам в демонстрации, в обществени форуми и работни групи за общия закон за водата. Бях много разочарован, когато през 2021 г. правителството гласува закон за водоизточниците без да включи местното население.“

“

„Икономическите и политическите интереси са най-големите препятствия по пътя към осигуряването на достъп до вода за всички. Към това трябва да добавим и липсата на осведоменост у населението относно техните собствени права и как да се борят за тях. Това е защото мнозинството от хората мислят, че активистите са луди и ги свързват с политическа идеология. Друго препятствие са медиите, които уж представят истината на хората, но тя не отговаря на реалността.“

Гласовете на участниците в мисиите в Южна Америка

РАДА БОНЕВА, БЪЛГАРИЯ

“

Когато говорим за климат, колкото и да пресмятаме емисии, отпадъци и т.н. понятия, които могат да ни се сторят абстрактни - в основата има истински хора, които са засегнати. В Хондурас се срещнах с немалко такива коренни общности, които пряко или косвено страдат от това, и на които не се налага да обясняваш какво значи "климат" и "климатични промени", защото са усетили липсата на вода, храна, животни и местообитание на свой гръб. Изгубили са или домовете си, или поминъка си, или и двете - и е съкрушаващо да чуеш как живеят ден за ден. А ние често все още приемаме тези неща за даденост"

ВЕНЦЕСЛАВА КОЖУХАРОВА, БЪЛГАРИЯ

“

Най-впечатляващото за мен по време на пътуването ни из Гватемала бяха хората - тяхната устойчивост, тяхното желание да си помагат и тяхната самоинициативност. Коренното население на Гватемала е изправено пред огромни трудности, свързани с промените в климата и най-вече със засушаването, което влияе на поминъка им. Те обаче работят заедно, за да могат да се адаптират към проблема - мерят промените в климата със самобитни метеорологични станции, обединяват се в земеделски кооперативи, млади и стари заедно засаждат дървета, за да се борят с обезлесяването.

Проблемите, които на нас ни се струват далечни (макар и все повече да ги виждаме и в Европа), в Централна Америка са съвсем реални. Хората от Глобалния Юг са най-уязвими към промените в климата, а същевременно с това имат най-малък принос към емисиите. Затова ние и нашите правителства имаме сериозна отговорност към това да ограничим емисиите от парникови газове възможно най-бързо чрез адекватни и навременни политики.

ПОЛИЙН ХАУПТ, ГЕРМАНИЯ

От лагера за климата и проекта "Game On" научих колко могъщ може да бъде потенциалът за промяна, когато хора от различен произход се обединят и споделят историите си, дейностите и проектите, които ги вълнуват, и когато не приемат, че може да има «край на играта»!

Ето какво означават за мен CIR и проекта Game On: Независимо дали се намираме в Гватемала, Германия, Ел Салвадор или Чешката република, ние ще устоим, ще постигнем промяна и ще търсим решения за един по-справедлив свят заедно!

ГАБЯ ГОРОБЕКАИТЕ, ЛИТВА

за изкопаемите горива и замърсяването
(вж. оригиналната публикация тук: facebook.com/gabija.gorobeca)

Едно от нещата, които привлече вниманието ми в Гватемала, или по-точно обонянието ми, беше замърсяването на въздуха. В Централна Америка се използват автобуси от Съединените щати и улиците са пълни с превозни средства, от които излизат кълбета черен дим. Возим се на този

училищен автобус няколко часа. Горещо е, отворили сме прозорците, но заради въздуха често пъти се налага да ги затваряме...От прозорците на автобуса виждаме жилищни сгради и осъзнаваме, че хората тук всеки ден дишат въздух, пълен с твърди частици и други замърсители...Виждаме и бензиностанции Shell. Петролните гиганти, чиито продукти са допринесли значително за климатичната криза, които са били наясно с това преди години, чиито продукти замърсяват въздуха, печелят от хората, които вече са засегнати от ускоряващите се промени в климата.

На пръв поглед изглежда безнадеждно, но засега се радвам, че в Гватемала има активисти и социално-екологични организации, че хората започват да разбират какво представляват климатичните промени и че се борят за бъдещето си, въпреки че са преследвани от властите.

АНДРЕЙ ДИНУ, РУМЪНИЯ

Хората и природата са малки брънки в една и съща огромна система, чийто баланс трябва да пазим. Затова е особено притеснително, когато големи корпорации нарушават деликатното равновесие с цел печалба. Това се случва в момента в Гватемала, където бързо развиващото се производство на палмово масло създава множество екологични и социални проблеми. Сдруженията и местните организации се опитват да се борят с това и хората, които ги е грижа за околната среда, също започват да осъзнават необходимостта от действия. Гледайте нашия видеоклип, за да разберете какво можем да направим като индивиди или как да подпомогнем организациите да направят антикампания на отличната маркетингова стратегия за производството на палмово масло

Цялото становище можете да прочетете тук (англ.): youtube.com/watch?v=AQnK4IGLZ4w

ЕСТЕР ХАЛАГОВА, СЛОВАКИЯ

Гватемала е 8-ят най-голям износител на кафе в света. Климатичните промени обаче също оставят своя отпечатък върху този регион, известен с производството си. В резултат на това отглеждащите кафе получават много ниски доходи заради ниския добив. Решението може да е пряка търговия или закупуването на органично кафе. Гледайте нашия видеоклип, за да разберете как можете да помогнете на справедливата търговия, когато става въпрос за чаша горещо кафе.

Цялото становище можете да прочетете тук (англ.): youtube.com/watch?v=mcSOEib7as8

ПЕЧАТ

Публикувано от:
Christliche Initiative
Romero e.V. (CIR)
Schillerstraße 44a,
48155 Münster
Tel: +49 251 674413 0
ci@ci-romero.de
ci-romero.de

Отговорни съгласно Закона за печата в Германия: Лиза Киртц
Редактори: Лиза Киртц, Графично оформление Фелиция Гьолтенбот; Марко Фишер
Превод и редакция: Ким Уудс
Снимки: CIR и други,
юни 2023 г.

climategame.eu
communication@climategame.eu
climategame.eu
communication@climategame.eu
climategame.eu

Настоящата публикация е направена с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Съдържанието е отговорност на Christian Romero Initiative; изложените гледни точки не отразяват непременно мнението на спонсорите.
2023